

מדינת ישראל

בתי המשפט

052535/07 א		בית משפט השלום תל אביב-יפו	
15/02/2009	תאריך:	סגן-גשיא	כבוד השופט אליהו קידר,

פסק דין

1. לפניי תביעה לפיצויים בגין נזקי גוף שנגרמו לתובע, שי גליקורב, יליד 1987, בגין תאונה שארעה לו ביום 4.9.02 (להלן: "התאונה").

שבדות המסרה

2. לגרסת התובע, עת שהה כחניך בחוג, על גבי גלגליות, ותך כדי הפעלה, הוניק המדריך את התובע במטרה לחצות את אולם הספורט, וטרם הגיעו לקצה האולם, הוניק המדריך בחור נוסף שהתנגש בו, והפיל אותו אחורנית והתובע נפל ונמגע בשתי ידיו.

טענת התובע

3. התובע טוען כי המדריך התרשל בכך שלא וודא כי התובע סיים את ריצתו והחלקתו בעצירה מלאה, ועל כן התובע לא יכל אף לצמות את כניסתו של אלירן בו מאחור. פציעת התובע יכול והייתה נמנעת אם המדריך היה נוקט משנה זהירות ומוניק את התלמידים באופן סדור ולא רציף וכל זאת מתוך שמירה על כללי זהירות ובטיחות אליהם הוא מחויב.

— סוף עמוד 1 —

4. התובע טוען כי היה על המדריך לעצור את התרגיל עיי שריקה או לחילופין להסב את תשומת ליבו של התובע בקריאה או בצעקה ובכך בעצם למנוע את התאונה.

טענת הנתבעת

5. הנתבעת טענה כי כתב התביעה לא פרט ולא העלה את עילות התביעה ובכלל לא תיאר את אירוע התאונה.

6. הנתבעת טענה כי לא צורפה חוות דעת בתחום הבטיחות.

7. הנתבעת טענה כי מדובר בתאונה שהיא בכל מקרה בגד הסיכונים הטבעיים הטמונים בפעילות ספורטיבית. מדובר בנער בוגר בן 15 במועד התאונה, שלקח על עצמו את הסיכונים בטרם נרשם לחוג.

8. הנתבעת טענה כי בכל הנוגע למקצועיות המדריך, העיד המדריך שהוא בעל תואר ראשון בחינוך נוספי, שחקן לשעבר של נבחרת ישראל בהוקי, השתתף באליפויות עולם, עוזר למאמן של נבחרת ישראל לבוגרים, מאמן של נבחרת ישראל ושובד עם העירייה כבר למעלה מ-7 שנים. כך שאין ספק בדבר היות המדריך מיומן ומקצועי.

9. עוד טענה כי התובע העיד ועדותו לא נסתרה ביחס לנחלי הבטיחות שמקיים המדריך בראשית כל תרגיל או אימון ובמהלכו.

10.

11. — סוף עמוד 2 —

12. הנתבעת טענה שבעצם לא הייתה שום אפשרות למנוע את התאונה, אלא אם התובע היה נזהר. לפיכך, התובע לא הוכיח את רשלנותו של המדריך ואף לא את רשלנותה של העירייה.

שאלת האירוע ונסיבותיו

13. מחומר הראיות עולה בבירור כי התובע נפל במהלך חוג הוקי שנערך במתנ"ס בעיר חולון ונמגע בשתי ידיו.

14. תיאור נסיבות האירוע על ידי התובע אינו עקבי שכן בכתב התביעה פורטו נסיבות התאונה בכלליות: "ביום 4.9.02, עת שהה בחוג גלגליות, נפל למתע אחורנית על ידיו ונפגע קשות", ואילו בתצהירו של התובע פורטו נסיבות התאונה לפרטים: "ביום 4.9.02, במהלך חוגי הוקי, על גלגליות במתנ"ס, הוניק אותי המדריך אנדרי, במטרה לחצות את אולם הספורט, במהירות ותוך כדי עצירה לפני הקיר. טרם הגעתי ועצרתי בסוף האולם, הוניק המדריך בחור נוסף, בשם אלירן... שהתנגש בי והפיל אותי אחורנית ונפלתי על שתי ידי".

15. לצד עדותו של אנדרי שטמנצה, עד מטעם הנתבעת, שנראתה לי אמינה וסדורה, התובע נמנע מלזמן לעדות אף לא אחד מהחברים שהשתתפו בחוג. הימנעותו זו מעלת לחובתו שכן, היא מקימה חזקה שמעובדה הנעצה בתגיון ובניסיון החיים לפיה, דין ההימנעות כדון הודאה בכך שאילו הובאה אותה ראייה היא הייתה מעלת לחובת הנמנע (ראה ע"א 27/91 קבלו שמעון נ' קי שמעון ואחר, פ"ד מט (1), 450).
16. לאור האמור, כל ששוכנעתי לקבוע הוא כי במהלך חוג נגלילות שנערך במתגייס חולון, נחבל התובע בשתי ידיו.

— סוף עמוד 3 —

שאלת האחריות

17. המחלוקת בין הצדדים הנה בעיקר סביב השאלה האם ניקו הגופני של התובע נגרם כתוצאה ממעשה רשלנות של הנתבעת ו/או אי זהירות.
18. לשם קביעת חבות מוכוח רשלנות על התובע להוכיח: קיומה של חובת זהירות מושגית וקונקרטית בין המזיק לניזוק, הפרת אותה חובה בהתרשלות וקשר סיבתי בין הפרת החובה לבין הנזק שנגרם:

“ בקביעת האחריות האזרחית בעולת הרשלנות שבניסיון מתעוררות שלוש שאלות האחת, האם המזיק חב חובת זהירות לניזוק! תשובה לשאלה זו מצויה במבחן הצפיות (סעיף 36 לפקודת הניזוקין [נוסח חדש]). מבחן זה כולל בחובו שני היבטים. “ההיבט הראשון, הוא ההיבט העקרוני, ובו ניתנת תשובה לשאלה, אם ביחס לסיכון מסוים קיימת חובת זהירות. ההיבט השני, הוא ההיבט הספציפי, ובו ניתנת תשובה לשאלה, אם ביחס לניזוק פלוני, בנסיבותיו של אירוע אלמוני, קיימת חובת זהירות” (ע”פ 186/80, בעמ’ 775). ההיבט הראשון, עניינו בקיומה או בהעדרה של “חובת זהירות מושגית”... ואילו ההיבט השני, עניינו בקיומה או בהעדרה של “חובת זהירות הקונקרטית”... השאלה השנייה, המתעוררת בכל תביעת נזיקין, היא, אם המזיק הפר את חובת הזהירות המוטלת עליו, דהיינו: האם הוא סטה מסטאנדארט הזהירות המוטל עליו! השאלה השלישית היא, האם הפרת החובה היא שגרמה נזק! נדון בשאלות אלה בנפרד” (ראה ע”א 145/80 שלמה ועקניו נ’ המועצה המקומית בית שמש, פד”י לז(1) 113, עמ’ 114-115 (להלן: “פרשת ועקניו”)

19. בנסיבות המקרה שלפנינו, כשים לב כי התובע היה חבר בחוג הוקי במתגייס המנוהל ע”י הנתבעת, קיימת חובת זהירות מושגית כלפי התובע. ועל כן, עליו לבחון אם לפי נסיבות המקרה חבות הנתבעת חובת זהירות קונקרטית.
20. על התובע להוכיח כי בנסיבות הספציפיות של המקרה קיימת חובת זהירות קונקרטית של הנתבעת כלפיו אשר הופרה על ידה:

— סוף עמוד 4 —

“...הדין מכיר בקיומה של חובת זהירות מושגית ביחסים שבין הניזוק לבין המזיק. זהו תנאי הכרחי, אך לא מספיק, לקיומה של האחריות בעולת הרשלנות. עדיין קמה ועומדת השאלה הנוספת, אם בין המזיק הספציפי לבין הניזוק הספציפי, בנסיבותיו המיוחדות של המקרה, קיימת חובת זהירות קונקרטית בגין הנזק הספציפי שהתרחש... במסגרת חובת הזהירות הקונקרטית מתחשב בית המשפט בעובדותיו המיוחדות של המקרה...” (ראה פרשת ועקניו)

19. בכדי לבחון קיומה של חובת זהירות קונקרטית, יש לבחון את הדברים בויקה לנסיבות הספציפיות של המקרה. דהיינו, האם היה על הנתבעת הספציפית לצפות את התרחשות הנזק הספציפי בנסיבות הספציפיות של המקרה. כמו כן, יש לשרוך בחינה נורמטיבית אשר עשויה לשלול את קיומה של חובת הזהירות גם מקום שטכנית ניתן היה לצפות את התרחשות הנזק:

“... בקביעתה של חובת הזהירות הקונקרטית יש לזכור, כי לא כל נזק צפוי... הוא נזק שיש לצפותו... חיי היום יום מלאים סיכונים, אשר לעיתים מתממשים וגורמים נזקים, מבלי שיוצרי הסיכונים יישאו באחריות בניזיקין. הטעם לכך הוא, שאותם סיכונים טבעיים ורגילים הם למעילות האנוש המקובלות, ובגינם נקבע כענין של מדיניות משפטית, כי חובת זהירות קונקרטית אינה מתגבשת. סיכונים אלה סבירים הם, וחיי חברה מתוקנים לוקחים את קיומם בחשבון. על כן, מי שמשתמש במתקן ספורט – אם כמשתמש במתקן ספורט – עשוי להימנע מסיכונים הכרוכים בפעילות ספורטיבית. עד כמה שסיכונים אלה טבעיים הם ורגילים לאותה פעילות, אין בגינם אחריות. מי שלוקח חלק בספורט כזה, מקבל את הסכנות הטמונות בו, במידה שהן ברורות ונחוצות, בדיוק כמו שייף המקבל את הסיכון של דקירה ממתנגדו וצופה במשחק כדור המסתכן במגע עם כדור”. (ראה פרשת ועקניו).

21. יוצא אם כן, כי מקום שמדובר בנזק טבעי ורגיל לסוג הפעילות אשר במהלכו ארע, הרי שלא תוטל אחריות בניזיקין, גם אם טכנית ניתן היה לצפות את התרחשות הנזק.

— סוף עמוד 5 —

בנסיבות הספציפיות של המקרה, אשר מטיבו ומטבעו טומן בחובו סיכונים שהם חלק ממהותה של החחלקה, כגון נפילה, פציעה, מדובר בסיכון טבעי ורגיל הכרוך בחחלקה אשר אינו כרוך בסכנה מיוחדת.

25. יתרה מזאת, התובע עצמו אף הודה שעשה טעות: “העצירה שלי לא הייתה נכונה, אני הסתובבתי, אבל... כלפי הקיר”.
26. נפסק בע”פ 119/93, גניסון לורנס נ’ מדינת ישראל, פ”ד מח(4), 1:

“...פעילות ספורט סטנדרטית היא אמנם פעילות העשויה להיות מסוכנת במידת מה. אולם זוהי פעילות אנושית המסיבה הטאה רבה למשתתפים בה והחברה רואה אותה ככלל בחיוב שכן היא משפרת את כושרם הגופני של המשתתפים בה, תורמת לגיבוש חברתי, ומעודדת תחרותיות בריאה והפניית אנרגיות גופניות לאפקים חיוביים. ועל כן, איזון האינטרסים בין היתרונות הרבים שיש בפעילות זו, ובין החסרונות המועטים שנלווים לה, מוליד מסקנה שפעילות ספורט סטנדרטית הינה “סיכון סביר”...”

כן נפסק בע”פ 2027/00 מרכז הספורט קנדה נ’ חנה, [פורסם בנבו]:

“... ספורט החחלקה על הקרח טומן בחובו סיכונים שהם חלק ממהותו של הספורט. לענין זה קובעת ההלכה כי התממשות סיכונים טבעיים, הכרוכים בפעילות ספורטיבית, כגון נפילה בזמן קפיצה לסל, או התנגשות בשחקן אחר בעת משחק כדורגל או החלקה בעת גלישה על קרח, אינה יוצר אחריות קונקרטית”. לפיכך מדובר בסיכון רגיל...”

27. מטלת הוקי כוללה במבחן הפרשות הסבירה כפעילות גופנית – ספורט. עסקינן, כאמור, בסיכון טבעי ורגיל להוקי ולפיכך, אין בכך כדי להטיל אחריות בניזיקין אף אם ניתן היה מבחינה טכנית לצפות את התרחשותו.

28. לא הוכח במני כי במקרה דנא הייתה מטלה חריגה מעבר לחוג הוקי סביר על סיכוני הפציעה הכרוכים בו. אין די בעובדת פציעתו של התובע כדי להקים חבות בניזיקין, אלא מוטל עליו להראות כי היה על הנתבעת לנקוט צעדים סבירים כדי להרחיק סכנה צפויה מראש בשל אופי הפעילות וסיבתה. (ראו לענין זה תא [ח] 1492/05 פורטל רונית נ. חברת דר מולטימדיה [פורסם בנבו]).

— סוף עמוד 6 —

29. לא הוכח אשם במעשי או במחדלי הנתבעת. חובת הנתבעת כמחויבות המקרקעין אינה למנוע מחמשתמשים במקרקעין שבשליטתה כל סיכון וסיכון, אלא אך את אותם סיכונים בלתי סבירים. עולת הרשלנות מטילה אחריות כל עוד מדובר בסיכון בלתי סביר, וכאמור לעיל שוכנעתי כי לא כך הדבר בנסיבות העניין שבפני.

30. המדריך היה מיומן ובעל הכשרה מתאימה עמ"י החוק גם שריקה להפסקת הפעילות לא הייתה מועילה כאשר התובע וחברו נמצאים בתנועה מהירה שעניינה שניות מספר.

התוצאה

27. מהמקובץ עולה כי דין התביעה להידחות.

28. התובע ישלם לנתבעת הוצאות משפט ושכ"ט ע"י בסכום כולל של 5,000 ₪ + מע"מ, שישאו הפרשי הצמדה וריבית מהיום ועד לתשלום בפועל.

המזכירות תעביר עותק ממסק הדין למשרדי ב"כ הצדדים, בדואר רשום.

אליהו קיזר 54678313-52535/07

ניתן היום, כ"א בשבט, תשס"ט (15 במרואר 2009), בהעדר הצדדים.

א. קיזר, שו"ט,

סגן נשיא

נוסח מסמך זה כפוף לשינוי ניסוח ועריכה

— סוף עמוד 7 —

 תא (ת"א) 52535/07 גליקרוז שי נ' עיריית חולון

 www.nevo.co.il
